

EPESO

CARTA PAULOBA ȸAÐA DJABARÃ

EPESO PURUÐEBEMA ITEA

Paulo Romane preso baside nañ cartada djabarã Epeso purudebemarã itea bãsia. Poa 60de bãsica bãla.

Paulo Epesode jûëside Aquila, Priscila ume bãdada awara wãsia (Hecho 18:19). Acagamaarã Priscilaba, Aquila ume Epesode naãrã Jesudebemada jaraðe wãsidaa (Hecho 18:26). Paulo jëda zesiðe poa umé audu djabarãa jaradia babadjia (Hecho 19:8-10). Zocãrãba Critoda ïjãbãda bêrã dji ãcõrẽwẽrã Artemisa õpẽbadara quïrãbucasaidaa (Hecho 19:21-41).

Pauloba bãsia judiorãda judiorãé sida Crito ume panã bêrã ãdjirãra puru aba bãda. Capítulo 1ne bãl bãla ãcõrẽba Critodeba odada, Pauloba ãcõrẽa bia bedeadada idjaba djabarã carea iwidiadada. Capítulo 2de, 3de bida bãl bãla ãcõrẽba Crito õberãrãneba obi quïrã bãdebemada. Capítulo 4deba aba 6daa bãl bãla sãwã dadjirãba mañgala odida.

Pauloba nañ cartade naãrã bãda

¹ Mãra Pauloa. ãcõrẽba quïrãna bêrã mãra Jesucritoba diabuedaa. Mãa nañ cartara bãbãrla jûma ãcõrẽ õberãrã Jesucrito ïjã bœa Epeso purudebema itea. ² Mãa quïrã bãla dadjirã Zeza ãcõrẽba, dadjirã Boro Jesucrito bida ãdji biadeba bãrãra

careba pananida idjabā necai bai sida bārāa dia pananida.

Ācōrēba ne jūma bia dadji jaure itea dia bā

³ Dadjirā Boro Jesucrito Zeza Ācōrēa bia bedeadida panla. Crito ume panla bērā idji Jauredeba ne jūma biada dadjirāa bajāneba dia bāa. ⁴ Nañ ējūā oi naēna Critodeba dadjirāra edasia idji itea bia bēadamārēā idjabā idji quīrāpita cadjurua neē bēadamārēā. ⁵ Naēnaeda Jesucritodeba dadjirāra edasia idji warrarāda bēadamārēā, māwā o quīrīā bāda bērā idjabā dadjirāra quīrīāna bērā. ⁶ Idji bia waibāla bāldeba dadjirāra bio carebasia idjia quīrīā bāl Warradeba. Mañ carea idjia bia bedeadida panla. ⁷ Idji Warra oa erozoadadeba Ācōrēba dadjirāra cadjuruadebemada ēdrā edasia. Dadjirāba cadjurua opedadara idji biadeba jūma quīrādoasia. ⁸ Idji biadeba dadjirāra bio carebasia jūma idji necawaada, crīcha cawaa sida diada bērā. ⁹⁻¹⁰ Idjia o quīrīā bāda naēna cawabiē basia. Baribārla dadjirāa cawabisia idji biadeba quīrīāna bērā. Idjia Critodeba naēnaeda oi crīcha bādara idjia bāda ewaride jūma oya. Mañ ewaride ne jūma bajānebemada, nañ ējūānebema sida Crito jāwaeda bāya.

¹¹ Ācōrēba naēnaeda crīcha bāda quīrāca Critodeba dadjirāra edasia idjia diaidebemada edadamārēā.* Māwā osia ne jūmada idjia o quīrīā bāl quīrāca obari bērā. ¹² Idjia quīrīāsia

* **1:11** Edasia idjia diaidebemada edadamārēā. Griego bedeade mañra ebuda bāla. Λαλαμαρā nāwā jara bāla: “Edasia idji ēberārāda bēadamārēā.”

dai judiorā dji naārā Crito ījāpedadaba idji biya quirudebemada bia bedeadida. ¹³ Mañ awara bārā judiorāē bidā wārā bedea bia dadji ēdrādidebemada ūrīnapeda Critora ījāsiāaa. Māwā bārā siā idji ēberārāda panesidāa. Crito ījāsidāde Ācōrēba jarada quīrāca idji Jaureda bārāa diasia sēyāda bāmārēā. Mañba cawabi bāla bārāra idjiderāda. ¹⁴ Ācōrē Jaurera edapedāda bērā dadjirāba cawa panla jūma Ācōrēba diai jaradara wārāda edadida idjiderā jūma bia bāi ewaride. Mañ carea idji biya quirudebemada bia bedeadida panla.

Pauloba Ācōrēa iwidiida

¹⁵⁻¹⁶ Mañ bērā māa ewariza bārā carea Ācōrēa bia bālaeda abaria. Dārāblrla māa ūrī bālda bārāba dadjirā Boro Jesura ījā panla idjabā jūma Ācōrē ēberārāra quīrīā panla. Mañ ewariðeba ñtaa māa bārā carea Ācōrēa iwidiabarā. ¹⁷ Māa dadjirā Boro Jesucrito Ācōrēa, dadjirā Zeza biya quirúa iwidiabarā idji Jauredeba bārāa necawaada diamārēā idjabā idjidebemada cawabimārēā. Māwā bārāba idjida biara cawadia. ¹⁸ Idjabā iwidiabarā Ācōrēba bārā crīchara ewamārēā. Māwā bārāba cawadia cārēda idjideba edadi carea jāā panla, mañ edadamārēā trāna bērā. Mañne bārāba cawadia idji ēberārāba edadira waibla bio biya quiruda. ¹⁹⁻²⁰ Idjabā māa iwidiabarā bārāba cawadamārēā idji lālara jūmarā cāyābara lālara bālda. Mañ lāladeba idjia dadjirā idji ījā bēara careba bāla. Ara mañ lālara waibla bāladeba Ācōrēba Critora beu bādada ñrēbabipedā bajāne idji jāwa araare chumebisia. ²¹ Ācōrēba idjira jūma

jai bororā cāyābara, bajānebema dji droma bēa cāyābara, dji mēsrā bēa cāyābara, idjabā dji ḥbla bēa cāyābara dji dromaara bāsia. Nañ ewariđe idjira jūmarā cāyābara dji dromaara bāla, tēābema ewariđe biđa māwā bayā. ²² Ācōrēba ne jūmada Crito jāwaeda bāsia, idjabā Critora bāsia ne jūmane idji ēberārā Boroda bāmārēā. ²³ Crito ēberārāra idji cacuua. Ādjirāra ne jūmane idjideba panla. Idjabā ne jūmada idjideba bāla.

2

Ācōrēba Jesucritodeba dadjirā ēdrā edada

¹ Nañna bārāra Ācōrēnebemada beu bēasia, ījānaē panla neba cadjiruada obadjida bērā.* ² Māwā nībasidaa nañ ējūānebema crīchada ēpē panana bērā idjabā nañ ējūā dedaade panla jairā boro siđa ēpē panana bērā. Nañ ewariđe idjia Ācōrē bedea ījāē bēara idji jāwaeda erobla. ³ Nañna jūma dadjirāda āđji quīrāca nībasidaa nañ cacuaba cadjirua oya bāla ēpē panana bērā. Nañ cacuaba cadjirua o quīrīā bāla, cadjirua dadji crīchade bāsiđa o panasidaa. Dji cadjiruarā bērā Ācōrēba idji quīrūbiđeba dadjirāra cawa oida bāsia jūma cadjirua obadarā cawa obari quīrāca.

⁴⁻⁵ Baribārla Ācōrēba bio quīrā djuburiabaria. Idjia dadjirāra bio quīrīā bāl bērā cadjiruade beu bēadāda Crito ume ābaa zocai bāsia. Ācōrēba idji biadēba bārāra ēdrā edasia. ⁶ Jesucrito ume ābaa panla bērā Ācōrēba dadjirāra idji ume ābaa

* **2:1** Λcrla versioñne nañ siđa bāl bāla: “Idjia bārāa zocai bāida diasia.” Baribārla mañra griego bedeade neēa.

ñrēbabisia idjabā idji ume ãbaa bajāne chūmebisia.
7 Mañgla jūma osia nocoarebema ewariđe un-
 ubi carea sāwā idji bia waibla bāđeba carebasida
 dadjirāra Jesucrito ume panl bērā. **8** Jesuda
 ījāpedada bērā Ācōrēba idji biadeba bārāra ēdrā
 edasia. Ara bāđja opedadadeba ēdrādaě basía,
 ãtebłrā Ācōrēbłrā bari ēdrā edasia. **9** Bārāba bia
 o panl carea Ācōrēba ēdrā edaě basía. Māwā ni
 abalda ara idjidebemada poya bia bedeadaěa.
10 Ācōrēba dadjirāra Jesucritodeba djiwidida osia
 ne biada o pananamārēā. Mañ ne biara idjiabłrā
 naēna bāsia dadjirāba odamārēā.

*Critodeba judiorā, judiorāě sida Ācōrē ume bia
 panena*

11 Mañ carea quīrānebadadua bārāra nañ
 djarađe judiorāě bērā judiorāba “cacua wēägoě
 bēa” abadaa Ācōrē neě bēa adi carea. Ara
 āđjida “cacua wēägo bēa” abadaa Ācōrē ēberārā
 adi carea. Baribłrā āđji cacuara wēägosida
 bērā ababe nañ djarađe quīrā awara bēaa.
12 Quīrānebadadua naēna bārāra Crito neě bēasida
 idjabā Israeldebemaě basida. Ācōrē āđjirā ume
 bedea bāsidiđe idjia bārāra ni cārē siđa diai jaraě
 basía. Mañ awara bārāra sāwā bia bēadida neě
 panasidaa idjabā nañ ējūāne Ācōrē neě bēasia.
13 Baribłrā idira Jesucrito ume panl bērā, bārāra
 naēna tāmł bēadada Ācōrēba Crito oadeba idji
 caita enesia.

14 Wārāda Critoba dadjirāra necai bāsia. Idjia
 judiorāra judiorāě ume ãbaa bāsia puru abā
 bemārēā. Idji beudadeba dadjirāra awara

pananada ãbaa b̄asia. ¹⁵ Ăcõrẽba Moisea diada leyba ne zocãrã obibaria. Bariblrl idji beudadeba Critoba mał leyra ãyã b̄asia judiorãda, judiorãé ume ãbaa necai b̄li carea. Idjia puru umé pananada puru djiwidida aba osia. ¹⁶ Idji crude beudadeba puru umé b̄adada puru aba opeđa umena Ăcõrẽ ume bia b̄asia. Mâwã dadjirãra awara pananada idjia ãbaa bia b̄asia.

¹⁷ Critoba bedea bia Ăcõrẽ ume necai b̄aidebemada b̄arã dji Ăcõrẽnebema t̄lm̄ beadaa, dai dji Ăcõrẽ caita beaa bida jarade zesia.† ¹⁸ Critođeba dadji umérãba abarica dadjirã Zeza Ăcõrẽa idji Jaure aba b̄adeba poya iwidiedia. ¹⁹ Mał b̄erã b̄arã judiorãéra waa Ăcõrẽ purudebemada ãi beadaëa, ãteblrl Ăcõrẽ purudebemarã ume ãbaa panla. Idira b̄arãra Ăcõrẽ ëberärãa. ²⁰ B̄arãra mõgara de quírãca panla. Jesuba diabuedarãda, Ăcõrẽneba bedeabadarã sida mał de edrebema mõgara quírãca panla. B̄arãra mõgara adjirã l̄rl ca wãblda quírãca panla. Mał dedebema dji biara b̄l mõgarara Jesucritoa. ²¹ Idjideba mał dera biya cara bebaria idjaba waiblara wari wãbaria dadjirã Boro itea bia b̄emärãa. ²² Crito ume panla b̄erã b̄arã sida jüma Ăcõrẽ ëberärã ume ãbaa de quírãca panla. Mał dede Ăcõrẽra idji Jauređeba babaria.

3

Ăcõrẽba Paulora b̄asia judiorãéa jaradia

† **2:17** B̄arã dji Ăcõrẽnebema t̄lm̄ beadaa, dai dji Ăcõrẽ caita beaa bida jarade zesia. Małba jara b̄la “judiorãéa, judiorãa bida jarade zesia.”

bamārēā

¹ Mañ bērā mā [bārā carea Ācōrēa iwidibaria.]^{*} Māra Pauloa. Bārā judiorāéa Jesucritodebemada jaradia bā carea preso bāla. ² Māmaarā bārāba bio cawa panla Ācōrēba idji biadeba māra bāsida bārāa jaradiamārēā. ³ Idjia naēna cawabiē bādada māa cawabisia. Mañgladebemada māna nañ cartade maārī bāsia. ⁴ Nañ carta acā panlne bārāba cawadia Ācōrēba Critodebema cawabiē bādara māa cawa bāda. ⁵ Naārāedā Ācōrēba ēberārāa mañra cawabiē basia, baribārā idira idjidebba bedeabadarāa, Jesucritoba diabuedarāa bida idji Jauredebba cawabisia. ⁶ Idjia cawabiē bādara nañgla: judiorāéba bedea bia Critodebemada ījā panlneba judiorā ume ābaa Ācōrēba diaidebemada edadia, abari cacuade duanla, idjaba Ācōrēba Jesucritodeba diai jaradada ābaa eropanla. ⁷ Ācōrēba idji biadeba māra idji nezocada bāsia bedea bia Critodebemada jaradiamārēā. Idji lālaadeba māwā osia.

⁸ Jūma Ācōrē ēberārā tāēna edaara bāmīna Ācōrēba idji biadeba māra bāsia judiorāéma Critoba bio careba bādebemada jaradiamārēā. Critoba bio careba bāra dadjirāba poya jūma cawa jaradaēa. ⁹ Ācōrē ne jūma odaba māra bāsia jūmarāa ebuda cawabimārēā sāwā osida idjia naēna oi crīcha bādara. Mañ oi crīcha bādara

* ^{3:1} Bārā carea Ācōrēa iwidibaria. Mañra griego bedeade neēa. Pauloba jarai bādada jūma jaraē basia, ātebārā dewara crīchada jaradia basia. Baribārā zocārāmaarā idjia jarai basia mañ djabarā carea Ācōrēa iwidibarida 3:14de jara bā quīrāca.

nañna cawabiē basia. **10** Idira judiorāra judiorāé ume ãbaa bñda bérā ãdjirãneba bajãnebema dji droma þeaa, dji ñbña þeaa bida cawabisia idjira ne júmane bio ne cawa bñda. **11** Mâwâ osia idjia nañræda dadjirâ Boro Jesucritodeba oida crñcha bñda bérâ. **12** Dadjirâba ara mañ Jesucritora ïjâ panâ bérâ idjaba idji ume ãbaa panâ bérâ Ācôrëa ne wayaa neñ iwidiðida panla. **13** Mañ carea mña bärâa nãwâ bedea djuburiaya: mñra bärâ carea bia mîga bñmïna júmawâyâ sopuarãnadua. Mâwâ bia mîga bña bärâra Ācôrë ume bia þeadamârëa.

*Pauloba Epesodebema djabarâ carea Ācôrëa
iwidiðida*

14 Mañ carea mñra dadjirâ Boro Jesucrito Zeza quírãpita chîrâborode cobebaria.† **15** Idjia júma bajâne þeara, nañ ëjûâne þea sida osia idjaba idjideba panla.‡ **16** Idjiderâ itea ne eroþara bio biya quirua. Mañ bérâ mña iwidi bña idji Jau-redeba idji ñbñara bärâa sode diamârëa. Mâwâ bärâra zarea þeadia. **17** Idjaba iwidi bña ïjâ panâ bérâ Critora bärâa sode bamârëa. Iwidi bña bärâra ne júmane quírñâneba pananamârëa. Mâwâ zarea þeadia bio carra jida panâ quírâca. **18** Mañne bärâba júma Ācôrë ëberârâ ume poya cawadia Crito quírñâra waiþla bñda, jeda bñda, drasoa bñda, ñta bñda, idjaba nãbua bñda. **19** Ara dadji crñchadeba poya cawadacamïna mña iwidi bña bärâba mañ

† **3:14** Dadjirâ Boro Jesucrito. Griego bedeade ñçlrga cartade mañra neña. ‡ **3:15** Griego bedeade mañ versículoda nãwâ bñ bña: “Idjideba júma bajânebemarâba, nañ ëjûânebemarâ bida ãdji trñra edabadaa.”

quīrīāra cawadamārēā. Cawasidara ne jūmane Ācōrē quīrāca bēadīa.

20-21 ¡Ācōrēra bio bia quirua! Idji ḥb̄la dadjirā sode b̄ldeba waiblara poya oya dadjirāba crīchabada cāyābara wa idjía iwidibada cāyābara. Djabarā, Jesucrito ume panla bērā jewariza Ācōrēa bia bedeadadua! Bia b̄la māwā bāida.

4

Ācōrē Jauredeba djabarāra cacua aba panla

1 M̄la dadjirā Boro Jesu carea preso b̄la. M̄la bārāa bedea djuburiaya jipa nībadamārēā.

Ācōrēba bārāra tr̄sia māwā nībadamārēā.

2 Cr̄charānadua bārāra dji dromarāda, āteb̄lrla sobiadeba bēadadua. Quīrīāneba abarica dji droadadua. **3** Jūma odadua ābaa necai bēadi carea.

Māwā Ācōrē Jaureba bārā ābaa bia b̄lēara ārīnaēa.

4 Dadjirāra cacua aba panla. Ācōrē Jaure aba b̄lda eropanla. Ācōrēba bārāra tr̄sia abarida jlā pananamārēā. **5** Dadjirā Boro Jesura abab̄lrla b̄la. Dadjirāba abari Jesuda ījā panla. Idjaba abari

tr̄neba borocuesidaa. **6** Ācōrēra abab̄lrla b̄la. Idjira jūmarā Zezaa, jūmarā Boroa. Jūma idjiderā sode b̄la idjaba dadjirāneba idjia o quīrīā b̄lra obaria.

7 Barib̄lrla Critoba dia quīrīā bāda quīrāca idji biadeba dadjirāza idji itea ne odamārēā awara awara diasia. **8** Ācōrē Bebede nāwā b̄l b̄la: Idji ātaa wāside idjia poyadara preso edesia.

Mañbe ne biada ēberārāa diasia.*

* **4:8** Salmo 68:18.

9 Idjira ñtaa wāsiada a b̄la ba ¿cārēda jara b̄l? Jara b̄la ñtaa wāi naēna idjira ñt̄ba nañ ējūānaa zesida. **10** Dji ñt̄ba edaa zedadr̄ wayacusa bajā ñt̄ara b̄lmaa wāsia ne jūmada idjideba b̄eadamārēä. **11** Idjiab̄rl̄ ñc̄rl̄ b̄lsia idjia diabuedarāda b̄eadamārēä, ñc̄rl̄ b̄lsia Ācōrēneba bedeabadarāda b̄eadamārēä, ñc̄rl̄ b̄lsia bedea bia Critodebemada jaradia nībadamārēä, idjaba ñc̄rl̄ b̄lsia idji ēberārā wagabadada idjaba jaradiabadada b̄eadamārēä. **12-13** Idjia māwā b̄lsia Ācōrē ēberārā carebadamārēä, ādjirā bida Ācōrē itea poya bia odamārēä. Māwā jūma Crito ēberārā idji cacua abadara zareara wari wānia aba jūmarāda Ācōrē Warra ījā panl̄neba idjaba cawa panl̄neba ãbaa bia paneb̄ldadaa. Mañne dadjirāra ne jūmane Crito quīrāca b̄eadea. **14** Māwāra waa warra zaque quīrāca b̄eadea. Warra zaqueba baridua bedeada ījābaria. Mañ awara ēberārā cūrūga cawa b̄eaba jaradia panl̄neba sewada ījābibadaa nāūrāba jāba ãyā edeb̄rl̄ quīrāca. Barib̄rl̄ dadjirāra mañ quīrāca b̄eadea. **15** Āteb̄rl̄ quīrīāneba wārā bedeada ēpēnida panla ne jūmane dadjirā Boro Crito quīrāca b̄eadi carea. **16** Idjideba jūma dadjirā idji cacua abadara ãbaa cara panl̄ dji carebadī carea. Dadjirāza odida panl̄ quīrāca ob̄ldade jūmarāda quīrīāneba bia wari wānia.

*Critodeba zocai bai djiwidī erobeara sāwā
nībadida panl̄*

17 Bārāba wārāda odamārēä m̄la dadjirā Boro tr̄l̄neba nañda jaraya: waa Ācōrē adua

bea quīrāca nībarānadua.[†] Ādjirāra crīcha siriē beadeba nībabadaa. ¹⁸ Ādji crīchara pāimane bā bērā Ācōrēnebemada cawađacaa. Ādji so zareaba Ācōrēra adua panā bērā idjia zocai bai dia bāda neē panā. ¹⁹ Ādjia cadjirua o panā carea perađacaa. Ababe cadjiruada o quīrībadaa. Ne jūma mīnā perada o panāba sēnacaa.

²⁰ Baribārla bārāba Crito ījāsidađe cawasidaa māwā beadiē panāda. ²¹ Wārāda bārāba Jesucritodebemada ūrīnapeda ījāsidaa. Ījāpedadacarea djabarāba wārā bedea idjidebemada biara jaradiasidaa. ²² Ādjia jaradiapedađara nałgla: bārā crīcha drōāneba waa nībarānadua naēna o panana quīrāca. Bārā crīcha drōāra jūma ārī bānał cacua cadjirua o awua bāba cūrūga erođa bērā. ²³ Ātebārla idu Ācōrēa bārā crīchara djiwidida obidadua. ²⁴ Mał crīcha djiwidira Ācōrēba osia bārāra idji quīrāca beadamārēä. Mał bērā wua djiwidī jā panā quīrāca crīcha djiwidideba nībadadua. Māwā bārāra Ācōrē quīrāpita jipa, biya nībadia wārā bedeaba jara bā quīrāca.

²⁵ Mał bērā sewara idu bāđadua. Ababe wārādrā djārā ume bedeadadua, jūma dadjirāra abari cacuadebema bērā.

²⁶ Quīrūnibārla cadjiruada orānadua. Mał quīrūbira sode ewari aba erođearānadua.[‡] ²⁷ Diaurua idu cūrūgabirānadua.

²⁸ Ne drābari bađara waa ne drālaiē bāla, ātebārla ara idji jāwaba trajaida bāla ne erođai carea. Māwā idjia erođaya ne neē quedeara carebai carea.

[†] **4:17** Ācōrē adua bea quīrāca. Griego bedeade bāla: “Judiorāé nībabada quīrāca.” [‡] **4:26** Salmo 4:4.

²⁹ Bedea cadjiruara bedearānadua. Ātebʌrlʌ djärā carebađi carea ababe bedea biadrʌ bedeadadua. Māwā bārā bedea ūrī bearā bia panaria. ³⁰ Cadjirua o panʌba Ācōrē Jaurera sopoabirānadua. Ācōrēba idji Jaureda bārāa diasia sēyāda bāmārēā. Mañba cawabi bʌla bārāra idjiderāda. Idji Jaurera bārā ume baya abā Ācōrēba idji ēberārā jūma bia bʌi ewaridaa. ³¹ Jūma bārāba sode biě crīchabadara, sodeba quīrūbadara, quēguea bedeabadara, caicayabadara, djärā biě jarabadara, idjabā jūma djärā biě odi crīchabada siđa ãyā bʌdadua. ³² Sobia bēadadua. Quīrā djuburiaya bēadadua. Bārā biě opedadara quīrādoadadua Ācōrēba bārā cadjirua Critodeba quīrādoada quīrāca.

5

Ācōrē warrarā sāwā bēadida panʌ

¹ Ācōrēba bārā, idji warrarāra bio quīrīā bʌla. Mañ bērā idji quīrāca bēadadua. ² Jūmarāda quīrīānadua Critoba dadjirā quīrīā bʌda unubida quīrāca. Quīrīāneba dadjirā carea ara idjida idu beabisia Ācōrēa animarā babue diabʌrlʌ quīrāca. Ācōrēba mañda bia unusia.

³ Bārāra Ācōrē ēberārā bērā daunemaniě panʌa, audua nībadīě panʌa, idjabā djärāneda awuađiě panʌa. Mañnebemada ni maărī bida bedeadīě panʌa.* ⁴ Bedea cadjiruada, siriě bʌl bedeada,

* ^{5:3} Ni maărī bida bedeadīě panʌa. Mañ bedeara idjabā nāwā traducida bʌla: “Nībadadua dewararāba ni maărī bida poya jararānamārēā bārāba cadjiruada o panʌda.”

ijaramia cadjirua sida bedearānadua māwā bedeaira biē bāl bērā.[†] Ātebārlā Ācōrēa bia bāada adādua. ⁵ Bārāba cawa panla daunemabadara, auēua nībabadara, ne jūma awuabada sida Critoba, Ācōrē bida ādji purude edadaēda. Ne jūma awua bāira jāwaba oda ācōrē ēpē bāl quīrāca bāla, Ācōrē cāyābara idjia awua bāda biara ēpē bāl bērā.

⁶ Abałba sewadeba cadjiruada odida panlana aibārlā, idu cūrūgabirānadua. Cadjirua o panl carea Ācōrēba idji bedea ījāé bearā cawa oya. ⁷ Mał bērā cadjirua obadarā ume abarica orānadua.

⁸ Naēna bārāra pāimanebema basía, baribārlā idira dadjirā Boro ume panl bērā bārāra īnaanebema. Mał bērā īnaanebema warrarā quīrāca nībadadua. ⁹ Īnaane nībadibārlā sobia bēadria, jipa odia, idjabā wārāneba nībadia.[‡] ¹⁰ Dadjirā Boroba bia unu bāda cawađi carea jārlāđadua. ¹¹ Pāimanebemarāba cadjirua obadađeba ne biada zecaa. Mał bērā abarica orānadua, ātebārlā cawabidadua ādja obadara cadjiruada. ¹² Wārāda dadjira peradida panla ādja cadjirua mērā obadađebemada bedeadī carea. ¹³⁻¹⁴ Baribārlā ne jūmada īnaane bālbadade sāwābārlā bāda ebuđa unubibadaa, īnaane ne jūmada ebuđa unubada bērā. Mał carea nāwā jarabadaa:

Ārāmadua bāl cāi bāra. Cadjiruade beu bāđada piradrādua. Małbe Critoba bāra īnaane bālyā.

[†] 5:4 Bedea cadjiruada. Ācārlā cartade “sewada” bāl bāla. [‡] 5:9 Īnaane nībadibārlā. Griego bedeadī Ācārlā cartade bāl bāla: “Ācōrē Jauređeba nībadibārlā.”

15 Mał bērā quīrācuita nībadadua. Adua ɓea quīrāca nībarānadua, ātebʌrla necawaadéeba nībadadua. **16** Bārāba poya obʌdaza bia odadua, nał ewaride ēberārāba ne jūma cadjiruada obada bērā. **17** Crīcha neě ɓea quīrāca bearānadua, ātebʌrla bio cawadadua cārēda dadjirā Boroba obi ɓlada. **18** Ituaba beu nībarānadua. Małgʌba cadjiruada wetara obibaria. Beu nībađi cāyābara Ācōrē Jauredeba beadadua. **19** Ācōrē Bedeade ɓl trābida, djabarāba trābadada, idjabə Ācōrē Jaureba trāabi ɓl sida dji carebadī carea ābaa trānadia. Dadjirā Boroa sodeba trānadia bia bedeadi carea. **20** Dadjirā Boro Jesucrito trāneba ewariza dadjirā Zeza Ācōrēa ne jūma carea bia ɓlada adadua.

Dadjī quima ume sāwā beadida panʌ

21 Crito waya panʌneba abarica dji ījānadua. §

22 Wērā quima bara ɓea, bārāba dadjirā Boro Crito bedeа ījā obada quīrāca bārā quima bedeara ījā odadua. **23** Umaquīrāda idji quima boroa. Ara mał quīrāca Critora idji ēberārā Boroa idjabə idji ēberārāra idji cacua quīrāca panʌa. Idjira ādjirā Ědrʌ Edabaria. **24** Crito ēberārāba idji bedeа ījā obada quīrāca wērāba idji quima bedeara jūma ījā baida ɓla.

25 Umaquīrārā, bārā quimara quīrīā beadadua Critoba dadjirā quīrīā ɓlada unubida quīrāca. Quīrīāneba dadjirā carea ara idjida idu beabisia. **26** Idjia māwā osia dadjirāra Ācōrē itea bia ɓli carea. Idji bedeaba dadjirā cadjiruara sʌgʌsia

§ **5:21** Crito waya panʌneba. Griego bedeade ʌcʌrla cartade ɓl ɓla: “Ācōrē waya panʌneba.”

baidoba s_{ag}da quīrāca.* ²⁷ Jūma mañg_{al}ra osia dadjirāra idji itea bio biya b_{al}i carea, jaigua neē, bidrubidrua neē, ni baridua mititia neē bida. Idjia quīrīā basia dadjirāra idji itea biya beadida biē jaradi neē. ²⁸ Ara mañ quīrāca umaquīrāba idji quimara bio quīrīā baida b_{la}a ara idji cacua quīrīā b_{la} quīrāca. Umaquīrāba idji quimada quīrīā b_{la}b_{la}r_{la}, ara idjida quīrīā b_{la}a. ²⁹⁻³⁰ Ni abalba ara idji cacuada quīrāmacaa, ãteb_{la}r_{la} bia ne co b_{la}deba bio wagabaria. Ara mañ quīrāca Critoba idji ēberārāra wagabaria, idji cacua quīrāca pan_{la} bērā.[†] ³¹ Ācōrē Bedeade nāwā b_{al} b_{la}:
Mañ carea umaquīrāba dji zezara, dji papa sida amepeda idji quima ume ãbaa beya.

Māwā cacua abā b_{la} quīrāca panania.‡

³² Mañ bedeaba crīcha droma cawaē pananada cawabi b_{la}a. M_{la} jara b_{la}a Crito idji ēberārā ume ãbaa pan_{la}nrebemada. ³³ Mañnebemada cawabi b_{la}mīna bādjiza bārā quimara quīrīā beadida pan_{la} ara bādji quīrīā pan_{la} quīrāca. Idjabā wērāba idji quimara waya baida b_{la}.

6

Warrarā djibarirā ume sāwā beadida pan_{la}

¹ Warrarā, bārā djibarirā bedearea ījānadua dadjirā Boroba quīrīā b_{la} quīrāca. Mañg_{al}ra jipa b_{la}a. ²⁻³ Ācōrē leyde nāwā jara b_{la}a: “Bārā zezara, bārā papa sida waya pananadua.”* Mañda ījā osidara

* ^{5:26} Griego bedeade nāwā b_{al} b_{la}: “Dadjirā cadjiruara s_{ag}asia baidoba idjabā idji bedeaba.” † ^{5:29-30} Griego bedeade āc_{la}r_{la} cartade nañ sida b_{al} b_{la}: “Idji djara idjabā idji b_{la}w_{la}r_{la} quīrāca pan_{la} bērā.” ‡ ^{5:31} Genesi 2:24. * ^{6:2-3} Exodus 20:12.

Ācōrēba nāwā carebayada asia: “Māwā bārāra nañ ējūāne dārā bia duanania.”† Mañ basía idji leyde naārā carebayada adara.

4 Zezarā, bārā warrarāra quīrūbirānadua. Ātebārla quīrācuita jaradia panneba idjabā jipa obi panneba dadjirā Boroba quīrīā bāl quīrāca daupēnadua.

Nezocarā ãdji boro ume sāwā beadida pan

5 Nezocarā, bārā boro nañ ējūānebema waya panneba idjia jarabārla sodeba jūma ījā odadua Crito bedea ījā o panā quīrāca. **6** Ababe idjia acā bālde māwā orānadua idji ume bia beadī carea. Ātebārla sodeba ījā odadua bārāra Crito nezocarā bērā. Ācōrēba māwā quīrīā bāla. **7** Bārā boroba jara bāl o panne crīcha biadeba odadua dadjirā Boro Crito itea o panā quīrāca. Crīcharānadua ababe nañ dudabema boro itea māwā o panāda. **8** Bārāba cawa panā nezocabārla wa nezocaēbārla, dadji Boro Critoba dadjirāza bajāne diaya dadjia oda quīrāca.

9 Nezoca bororā, bārā bida bārā nezocara bia odadua. Ādjira waragarānadua. Quīrānebadadua ãdji Boro bajāne bārla idjabā bārā Boroda. Idjia jūmarāda aride cawa obaria.

Dadjirā jūātrādamārēā Ācōrēba diada

10 Mañ awara djabarā, dadjirā Boro bārla waibāla bāldeba zarea beadadua. **11** Ācōrēba bārāa diaśia cadjiruadēbemada jūātrādamārēā. Mañgāla jūātrā beadadua sordaoba idji jūātrābari jābari quīrāca. Māwā bārāra zarea beadia diauruba

† **6:2-3** Deuteronomio 5:16.

cūrūgarāmārēā. **12** Dadjirārā ēberārā ume djō panlēā.‡ Ātebʌrla jairā cadjurua nał ējūā dedaade panl ume djō panla. Ādjirāra dji dromaa, l̄bla b̄eaa, nał ējūā cadjurua bororāa. **13** Mał carea Ācōrēba jūātrʌdamārēā diađaba jūātrʌ b̄eadadua. Māwā diauruba mīā sēbʌrlđe bārāba poya droadia. Poyadapeda biara zarea b̄eadia.

14 Mał bērā wārā bedea ījā panlneba zarea b̄eadadua sordaoba jā b̄la bio trājā erobʌl quīrāca. Jipa nībadadua cadjuruađebemada jūātrʌđi carea sordaoba ne zareaba idji so ḥrʌ jūātrʌbari quīrāca. **15** Bedea bia Ācōrē ume necai b̄aidebema jaradē wāni carea b̄eadadua sordaoba djōne wāi carea idji jīrūne jābari quīrāca.§ **16** Mał awara ne jūmane Critora ījā pananadua. Małra sordaoba jūātrʌbari idji jāwadē erobʌl quīrāca b̄la. Diauruba mīā sēbʌrlđe cha uruaba drʌbʌrla quīrāca b̄la. Baribʌrla bārāba Critoda ījā pananibʌrla, droadēia jūātrʌbariba cha urua quiabʌda quīrāca. **17** Idjabā sodeba bio cawadadua Ācōrēba bārāra wārāda ēđrʌ edasida. Mał cawa b̄lra sordaoba ne zarea idji borodē jābari quīrāca b̄la. Mał awara Ācōrē bedeara idji Jauređeba bio cawadadua. Ācōrē bedeaba cadjuruara poyabari bērā djōbada neco quīrāca b̄la.

18 Ewariza ne jūma carea Ācōrē Jauređeba idjia iwiđi pananadua. Jūma idji ēberārā

‡ **6:12** Ēberārā ume djō panlēā. Griego bedeade nāwā b̄l b̄la: “Djara bara b̄ea ume, oa bara b̄ea ume djō panlēā.” § **6:15** Mał versículora idjabā nāwā traducida b̄la: “Bedeabia Ācōrē ume necai b̄aidebemada bio ījā pananadua zarea panani carea, sordaoba chiradđga amaaba idji jīrūne jābari quīrāca.”

carea quīrācuita sēnaē idjía iwidi pananadua.
19 Idjabā mā carea Ācōrēa iwidi pananadua. Idjía iwidiadua mā cawabimārēā sāwā Critodebemada bedeaida bāda. Māwā mā ne wayaa neē ēberārāa cawabiya bedea bia Critodebema Ācōrēba naēna cawabiē bādada. **20** Critoba māra diabuesia mañ bedea jaradiamārēā. Jaradia bā carea idira māra preso bāla. Ācōrēa iwidiadua mā ne wayaa neē Critodebemada bedeai carea mā oida bā quīrāca.

Nañ cartade Pauloba jīrūlare bāda

21 Dadjia quīrīā panā djaba Tiquicoba mānebemada bārāa jūma nēbārāya cawadamārēā māra sāwā bāda idjabā cārēda o bāda. Idjira dadjirā Boro nezocaa. Dadjirā Boro trajura ne jūmane bia obaria. **22** Idjira mā bārāmaa diabuebārāa cawadamārēā daira sāwā panāda. Idjia bārāra sobiabiya.

23 Djabarā, mā quīrīā bāla dadjirā Zeza Ācōrēba, dadjirā Boro Jesucrito bida bārāra carebañida dji quīrīā pananamārēā idjabā biara ījā pananamārēā. Idjabā quīrīā bāla ãdji necai bai siða bārāa dia pananida. **24** Mā quīrīā bāla Ācōrēba idji biaðeba jūma dadjirā Boro Jesucrito wārāda bio quīrīā bearā careba bāida. Bia bāla māwā bāida.

**Ãcõrẽ Bedea
New Testament in Emberá, Northern
(PM:emp:Emberá, Northern)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Emberá, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Emberá, Northern

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

xx

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
f9d422da-2e22-541c-afc9-8fe7130d391e